

ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI OKTATÁSI ANYAG

MUNKAVÉDELEM

A GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEKNEÉL

1. Munkáltatók és munkavállalók kötelezettségei:

A Munkavédelmi Törvény a munkáltató kötelességévé teszi az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítását, a munkavállalók felelősségével (kötelezettségével) összhangban. A munkáltatók felelőssége elsődleges, mivel a feltételek megteremtéséhez az eszközöket neki kell biztosítani. A munkavállalóknak azonban hatékonyan közre kell működniük a kockázatok csökkentésében - a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésében - azzal, hogy az előírásokat megtartják, a részükre biztosított védőeszközöket használják, alkalmazzák.

A munkavédelemre vonatkozó jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a munkáltatóknak és a munkavállalóknak együtt kell működniük. A törvény abból a felismerésből kiindulva írta elő az együttműködési kötelezettséget, hogy - amint az élet egyéb területén - a munkavédelemben sem lehet az eredményeket egyoldalúan, a partnerek együttes akarata nélkül elérni, a követelményeket végrehajtani, az előírások megtartását kikényszeríteni.

2. Munkahelyi vezetők kötelesek gondoskodni arról, hogy:

a munkahelyek, munkaeszközök, berendezések a munka- és tűzvédelmi követelményeknek megfeleljenek,

a munkavállalók a munkájukkal összefüggő ismereteket elsajátítsák, az előírásokat betartsák, a megfelelő eszközöket, munka- illetve védőruházatot használják,

az irányításuk alá tartozó területeken rend és fegyelem legyen.

Veszélyes helyzet vagy cselekmény, baleset vagy más rendkívüli esemény, szabálytalanság, fegyelmezetlenség, ittaság, továbbá rendbontás és a tisztaság hiányának észlelésekor a munkavállaló köteles a helyzet megszüntetése, a veszély elhárítása iránt intézkedni, közvetlen munkairányítónak pedig haladéktalanul jelentést tenni.

Ha rendkívüli helyzetben a munka végrehajtására nincsenek előírások, a munkavállaló a tőle elvárható szinten, olyan módon köteles a munkát végezni, amely megítélése szerint az adott körülmények között a legbiztonságosabb, a legmegfelelőbb és a legeredményesebb.

3. Felelősség:

Valamennyi munkavállaló – beosztásától függetlenül – felelős a rábízott munka szabályszerű és biztonságos végzéséért. Felettes jelenléte senkit nem mentesít a munkájával járó felelősség alól. A munkavállalót munkaviszonyával kapcsolatos kötelességének vétkes megszegése esetén fegyelmi, ha abból károsodás is származik anyagi felelősség terheli. Mindemellett fennáll büntetőjogi felelőssége is.

A felelősség a munka végzéséért egyéni, de valamennyi munkavállaló köteles őrködni afelett, hogy a munkát mások is szabályszerűen végezzék és biztonságot veszélyeztető módon senki ne dolgozzék.

A munkavállalónak munkatársaival együtt kell működnie és a munkát úgy kell végeznie, valamint olyan magatartást kell tanúsítania, hogy az se a saját, se mások testi épségét ne veszélyeztesse.

4. A munkaképes állapot biztosítása:

A munkavállaló köteles a kijelölt időben és helyen munkaképes állapotban megjelenni és a munkaidőt a részére kijelölt helyen munkával eltölteni.

Ittas, kábítószer hatása alatt lévő munkavállalót az üzem, vagy munkahely területére beengedni, vagy ott megtérni nem szabad.

Az ilyen munkavállaló eltávolítására – szükség esetén hatóság igénybevételével – a gazdálkodó szervezeti egység vezetője, távollétében a rendelkezésre jogosult, munkában lévő munkavállaló köteles gondoskodni.

Az üzem, vagy munkahely területére alkoholt, vagy egyéb alkoholtartalmú készítményt, kábítószerrel bevinni, vagy ott tárolni tilos.

Munka közben nem szabad aludni. A munkaképes állapotért elsősorban a munkavállaló a felelős. Munkára jelentkezés alkalmával meg kell győződni a munkavállalók munkaképes állapotáról.

Munkavégzésre képtelen, ittas vagy bódult állapotban lévő munkavállalót munkába állítani, illetve megtérni nem szabad.

A munkaképes állapot meghatározásánál a jogok és kötelezettségek teljesítése során a munkáltatót és a munkavállalót együttműködési kötelezettség terheli.

Az alkoholszondás vizsgálat elvégzését kellő alap nélkül megtagadó munkavállalót ittasnak kell tekinteni, a munkavégzéstől el kell tiltani és részére az eltiltás idejére munkabér, nem jár.

A munkaképes állapot alkoholszondázással történő megállapítására a munkavédelmi szervezet tagjai, a gazdálkodó szervezet vezetője és az általa megbízott személyek jogosultak.

Ha a munkavállaló az alkoholszondás vizsgálat pozitív eredményének helytállóságát vitatja, annak felülvizsgálata érdekében véralkohol vizsgálatot kérhet.

A pozitíveredményt kimutató véralkohol vizsgálatnál a vizsgálati költség a munkavállalót terheli.

Azonnal el kell végezni a balesetet szenvedett munkavállaló, közvetlen munkatársai és a sérült közvetlen munkahelyi vezetőjének alkoholszondás ellenőrzését.

A szondázás eredményét a munkahelyi baleseti naplóban elő kell jegyezni.

5. Anyagtárolás, anyagmozgatás:

A tároló helyeket a tárolt anyagok fizikai, kémiai és biológiai, tűzveszélyességi tulajdonságainak, egymásra hatásának, továbbá a környezetből adódó behatásoknak, a rakodás és a szállítás módjának figyelembevételével kell kijelölni, kialakítani és megjelölni.

Az anyagok és tárgyak szabályszerű lerakásáért a lerakást végzők, a szállítóeszközök elhelyezéséért pedig a kezelőjük felelős.

6. Villamos berendezések használata:

Villamos berendezéseket, kapcsolókat, dugaszolókat, biztosító betéteket, készülékeket, stb. csak arra hivatott szakképzett villanyszerelő szerelhet, akit vezetője ezzel a munkával megbízott. Másnak semmiféle ilyen természetű munkát végezni nem szabad.

Bármely villamos berendezésen észlelt hibát haladéktalanul jelenteni kell a felettes vezetőnek. Amíg a hibát szakképzett munkavállaló ki nem javította, valamint további használatra részünkre át nem adta, a berendezést használni, vagy azzal dolgozni nem szabad.

7. Mozgó járművekre fel és arról történő leugrás tilalma:

Mozgásban lévő járműre felugrani illetve arról leugrani tilos. E tilalom vonatkozik egyaránt a rakodógépekre és a közúti járművekre is.

8. Védőfelszerelések használata:

A munkára jelentkező munkavállaló, az egészséget vagy testi épséget károsító hatás fennállása, vagy várható fellépése miatt köteles a tevékenységéhez rendszeresített védőfelszerelést előírászerűen használni.

Védőfelszerelés előírászerű használatának elmulasztása súlyos vétség.

Azt a munkavállalót, aki a védőfelszerelést figyelmeztetés ellenére sem használja, vagy nem előírászerűen alkalmazza, a fegyelmi felelősségre vonás mellett a munkavégzéstől el kell tiltani mindaddig, amíg a viselési kötelezettséget megtagadja. Az eltiltás idejére munkabér nem jár.

9. Teendők munkabaleset esetén:

A sérült, vagy munkatársa köteles az Őt közvetlenül irányító személynek a bekövetkezett munkabalesetet haladéktalanul bejelenteni.

A sérült munkáját közvetlenül irányító személy minden olyan munkabalesetet, amely előreláthatóan munkanap kiesést okoz, köteles haladéktalanul jelenteni a munkahely vezetőjének, a gazdálkodó szervezet munkavédelmi vezetőjének.

Azonnal el kell végezni a balesetet szenvedett munkavállaló, a közvetlen munkatársai és a sérült **munkahelyi** vezetőjének alkoholszondás ellenőrzését.

Az alkoholszondás vizsgálat eredményét a munkabaleseti naplóban rögzíteni kell.

Az alkoholszondás vizsgálat elvégzése a gazdálkodó szervezeti egység vezetőjének, vagy az általa megbízott személy (ek) feladata.

Az alkoholszondás ellenőrzés elmulasztását munkaköri kötelezettség megszegéseként kell kezelni.

10. Elsősegélyhelyek, mentőtáskák, hordágyak:

Amennyiben az adott munkaterületen **elsősegélyhely** üzemel, úgy annak üzemidejét, helyét és telefonszámát, valamint a mentőtáskák elhelyezését az adott helyen jól láthatóan ki kell függeszteni.

Ha a munkavégzés helyén, telephelyén üzemorvosi rendelő van, úgy annak rendelési idejét, helyét és telefonszámát a fentiek szerint ki kell függeszteni.

Az elsősegélyhelyekre, orvosi rendelőkre, vonatkozó ismeretekre az oktatások keretén belül külön fel kell hívni a munkavállalók figyelmét.

11. Gépek, berendezések, kéziszerszámok, eszközök használata:

Gépet, berendezést csak az arra felhatalmazott és kioktatott (vizsgáztatott) munkavállaló kezelhet.

A munkavállaló köteles a rendelkezésére bocsátott gépet, berendezést, kéziszerszámot, eszközt rendeltetésének megfelelően használni, biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotukat rendszeresen figyelemmel kísérni.

Biztonságos munkavégzésre alkalmatlan gépet, berendezést, kéziszerszámot, eszközt munkavégzésre kiadni nem szabad, illetve azok használata tilos.

Ha munkavégzés közben válik a biztonságos munkavégzésre alkalmatlanná, azzal további munkát végezni tilos. Ezt a körülményt a közvetlen munkahelyi vezetőnek azonnal jelenteni kell.

Naponta használatba vétel előtt szemrevételezéssel ellenőrizni kell a szerszám mechanikai épségét és szabályszerű működését szükség szerint.

12. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi feltételei:

A munkavállaló csak olyan munkára és akkor alkalmazható, ha:
annak ellátásához megfelelő élettani adottságokkal rendelkezik,
foglalkoztatása az egészségét, testi épségét, illetőleg fiatalokú egészséges fejlődését károsan nem befolyásolja,
foglalkoztatása az utódaira veszélyt nem jelent,
mások egészségét, testi épségét nem veszélyezteti, és a munkára orvosi vizsgálat szerint is alkalmasnak bizonyult.

Az egészségügyi megfelelőségről előzetes és időszakos orvosi vizsgálat alapján kell dönten.

Budapest, 2011. április 15.